

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Kezeli a lap szellemi részét érdeklő közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felölös szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona. Fél évre . . . 4 korona.
Egyes szám ára . . . . . 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 12 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetés és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Boldog újévet!

Egy esztendő merül el a mai nappal az örökkévalóság mérhetetlen tengerébe, napjainak szakadatlan folyamával sok változatosságot hozva nekünk embereknek: jót is — rosszat is vegyesen. De ki tudná azt ma megmondani, hogy melyik volt a jó, melyik volt a rossz? Mi a magunk kisded mértékével az egyiket jónak találjuk, a másikat rossznak, de lehet, hogy megfordítva igaz, mert a mi ítéleteink viszonylagosak, egyoldalúak, rövid méretűek; de akinek olyan magas értelme és belátása van, hogy neki „egy pillanat annyi, mint ezer esztendő és ezer esztendő annyi, mint egyetlen pillanat,” az tudná igazán megítélni: mi volt a jó, mi volt a rossz? Sír a gyermek is, ha elveszük tőle a mértéktelen édességet, vagy ha kivesszük kezéből a kést, azt mondja: rosszak vagyunk, de a mi felsőbb értelmünk tudja, hogy az neki káros és avval tettünk jót, hogy nem engedünk neki.

TÁRCZA.

Szilveszter-estén.

Sűrű pelyhekben szállong a hó. Az utcákon kevés ember jár s a kinek ott van is dolga, az sem ténfereg sokáig, hanem gyorsan siet tova, mert a metsző szél arcába csapkodja a havat.

A templomból kihallatszik az éneklhang lassan; vontatottan:

„Kemény életünk határa,
Tűnnek annak napjai:
Mint az árnyék s leuge pára,
Mint mezők virágai.”

„Istenünk, ki századoknak
Egybefűzted lánczait:
Csak te nézed változatlan
Éveink futásait.”

Rongyos, züllött alak botorkál ki az egyik sikátorból. Mint az üldözött vad, szétnéz: merüljön az ellenség? Nem lát senkit, de ime: tülei neszt fognak s a templomajtón kiszűrődő világosság olyan barátságosan hívogatja. Arra néz, megáll, elfogja a vágy odamenni, a hol olyan régen nem járt már. Csak valamikor, hajdan . . . jobb időkben . . .

De új versszak hallatszik:

„Im az évek ezredéből
Már megint egy eltűnik;
S elsodortatván előlünk
Vád gyanánt élénk szökik.”

Valami úgy vonzza a templomajtó felé, nem tud neki ellenállni, ingadozó léptekkel megindul, majd gyorsan halad előre, belép s ott éppen akkor kezd a nép a kántor orgonahangtól

Igy áll fölöttünk is egy felsőbb, mindent áttekintő és mérlegelő értelem, a kinek egy pillanat annyi, mint ezer esztendő és ezer esztendő nem több, mint egy pillanat s ez a gondviselés.

Nem pusztá szó ez, nem pusztá agyrém. Ha egy kissé magunkba vonulva figyelünk életünk folyásán, rájövünk arra az igazságra, a mire Tolsztoj is rájött, hogy a nagy hadvezérek és királyok csak eszközök egy felsőbb kormányzó hatalom kezében, a kinek tervei lassan érlelődnek s mintegy maguktól kerülnek kivitelre. A sok titkos rugó működik, a gép zakatol, az ember tesz-vesz — lármázik, látszólag összevissza, de valójában felsőbb terv szerint. Így van ez a nagy társas életben, így van az egyes ember életében is: nem tudjuk, hogy ez vagy amaz az esemény mire való? csak évek múlva látjuk be, hogy így volt az a legjobban.

Az időt ugyan az ember gondolja el és állapítja meg a határait, de nem szabad tetszése szerint. A tegnapi nap ha-

kisért előéneke mellett Faludi Ferencz énekének negyedik strófáját:

„Benne sok javakkal áldál,
De szívünk mindenre vad:
S tán bűnökre bünt tetézve
Igy viszonzza sok javad.”

A züllött, rongyos embernek sok volt az, a mit ennek az éneknek egyszerű szavai kifejeztek. Csordultig megtelt tőle a szíve. Leroskadott ott a templomajtón belül térdeire és arcával a hideg követ érinté. Jól esett forró homlokának a kő hidege.

Nem vette észre, hogy mit énekeltek tovább az emberek? Nem hallott, nem látott semmit. Egészen elmerült a multba. Volt idő, vagy 5—6 esztendővel ezelőtt, a mikor ő is olyan tiszta szívvel énekelte itt és tiszta, rendes ruhában járt, mint a többi emberek. Azután egyszerre korhely pajtások közé keveredve, a korcsmát bujta. Eleinte néha néha duhajkodott s mikor apja, anyja, felesége korholta érte, csak azért is gyakran járt a korcsmába: neki ne parancsoljon senki! Azután fogyott a vagyon: verni kezdte az asszonyt, a ki gyöngye teremtés létére nem bírta a sok munkát és sok verést és kis cse-csemőjével egyszerre hagyta itt az árnyékvilágot. Ekkor vagy egy hétig józan volt, de azután bujában még többet ivott. Egészen a pálinkának élt; minden földje, háza lejárt a garaton; egy napon az utcán ébredt, mert mindenét dobra ütötték. Ott volt még az apja, anyja, azok jó módban éltek. Szép nagy házuk volt a nagy-utcán, a felső végén. Egyszer mikor hitelbe sem adtak inni, beállított az apjához és péczt kért tőle. Most is emlékszik rá, hogy az apja mit mondott neki:

sonlit a maihoz, de még sem az. A mult esztendőben is volt tavasz, nyár, ősz és tél, de nem olyan, mint az idei. Természetszabta határokat látunk, a melyek nem függenek az embertől és nem engedelmeskednek az ő kijelöléseinek.

Oh az ember valójában nagyon kicsiny teremtmény, csak az elméje, az értelme ragadja őt ki a föld rögei közül.

Időmértékeinket az égi testek járásából vontuk le. Egy nap tulajdonképpen a földünk saját tengelye körül fordulásának ideje: a nap felé fordulás a nappal, a világosság ideje: a naptól elfordulás az éjnek, a sötétségnek ideje. A hónap valójában a hold változatainak idejét jelenti és némely népek holdévekkel mérnek, míg nálunk kikerekítik a hónapok napjait úgy, hogy 12 hónap kijőjön és nem is a hold járása az irányadó, hanem a nappályának 12 csillagképe, a melyek mellett látszólag a nap, valójában a föld vándorol. Esztendőnk pedig nem egyéb, mint az az idő, a mely alatt

Mondj le az itairól fiam és gyere haza; itthon mindened meglesz, csak dolgozzál. De pénz nem adok a kezébe többet.

Akkor ő fölkapott egy vasvillát és részeg fővel az apjára dobta. Látta, hogy elesett az öreg és az anyja sirva szaladt hozzá. De ő, a fiu, átugrott a palánkon és úgy elszaladt, hogy a harmadik talu korcsmájában állott meg pihenni.

Azóta országésavargója lett belőle. Egy két napon fát vág, napszámba áll, tesz-vesz valamit, de a mit keres, azt az utolsó fillérig mind elissza. Az arca szárga és puffadt, a szemei vérborgók, az ajka kékes, a haja kőzos, a ruhája rongyos, mint akármelyik ágrólszakadt csavargóé. Hej Nagy Domokos, nem így néztél te ki valamikor. Délczeg legény voltál és mikor a bírók Esztiét elvetted, minden eladó leány irigykedve nézett utánatok. Nézd meg, nyomorult, mivé tett a torkod? Alábbvaló vagy az állatnál, mert az csak annyit eszik-iszik, a mennyi egészségére válik. De te elpusztítottad a családodat is, magadat is.

A csavargó utóbb már sirni kezdett, fuldokló zokogás vett erőt rajta. Nem is vette észre, hogy az emberek az orgona harsogva búgó hangjai mellett kifelé indultak és szánakozva néztek végig a megtört züllött, rongyos alakon, a ki két-rét görnyedve ott térdelt.

No ennek is sok bűn nyomhatja a lelkét! jegyez meg Istenes Czékó Borbála asszony a szomszédasszonyának.

Az ember ott térdelt és sirt. Szánta-bánta gonosz életét és szinte megkönnyebbült a lelke a bűnbánattól. Feltekint, egyedül látja magát a templomban, a gyertyák eloltva, csak egynek fénye világít, az is felé közeledik,

földünk egyszer körülkerüli a maga vonzó középpontját: a napot.

Miért nem kezdjük az esztendőt tavasszal, a természet ébredésekor? Azért, mert a tél a pihenésnek, a csöndes, belső kiindulásoknak ideje. És mert télen született Krisztus, a kinek születésétől kezdődik az új időszaítás.

Igy lévén megszabva az időnek természetes mértékei, az ember tulajdonképpen nem állapította meg ezeket, hanem megfigyelései alapján fölfedezte és ezek épen úgy léteztek az első ember születése előtt, mint a hogy Amerika létezett, mielőtt Kolumbus fölfedezte.

A mi esztendőnk, a mi hónapunk és napunk természetesen a mi földünkön lehet irányadó időmérték: más égitesteken, ha laknak élő lények, azok nem úgy mérik az időt, mint mi, mert egészen más az ő égitest-lakóhelyüknek forgási és keringési ideje. Például ha szomszédunkon, a Vénuszon laknak értelmes élő lények, azoknak az esztendeje rövidebb mint a miénk, csak 224 nap, míg a Mars csillagon jóval hosszabb az esztendő, mint minálunk, 686 nap. Ha a holdon laknak értelmes lények, azok még különösebb helyzetben vannak, mert a hold keringési ideje megegyezik avval az idővel, a mely alatt tengelye körül megfordul és így az ő földévük annyi, mint a földnapjuk, de számíthatnak napévet is, míg a napot velünk együtt megkerülik, ez körülbelül annyi idő, mint a mi esztendőnk.

A hány ház, annyi szokás. A hány égitest, annyi időmérték. De ugyanugy vagyunk a súlylyal is, mert a mi nálunk egy métermázsát nyom, az másutt több vagy kevesebb lenne, a szerint, a

No, atyafi, hagyjunk holnapra is az imádságból, mert bezárom a templomot! Szólt hozzá az egyházi.

A rongyos ember fölkel, megtörülte szemeit és mig kiment az egyházzal a templomajtón, megkérde:

— El-e még az öreg Nagy Sándor?

— El biz az, ott lakik a nagy-utcán, a felső végén. Tán egy kis segítséget akar tőle? Jószívű ember, mióta a fia eltűnt, sokat ad a szegényeknek.

— Hála Istennek! szólt a züllött alak. No Isten áldja, köszönöm. Evvel gyorsan eltordult, mert az egyházzal Sárka Jancsi pajtását ismerte föl és rüstelte, hogy ilyen rongyosan ráismerjenek. Megindult a nagy-utcán a felső vég felé.

Amott van már a ház, közeledik hozzá. Látja ablakából a lámpafény sárgás világát kisugározni. A mint közeledik, egyre sebesebben dobog a szive. Az ott az atyai küszöb, a melytől évekként ezelőtt gonosz ösztönökkel telve, szökve távozott el, most visszamenne, de hej, hogy lépjen be ilyen nyomorultul, mindenét elveszítve, lerongyolt, koldus formában. És ha még csak a teste volna ilyen züllött, ilyen kőzos, rongyos; de milyen a lelke? Minden szép és jó rég kiveszett abból. Durva pajtások közt durva szitkok, vad röhögés, szabadjukra eresztett féktelen indulatok kielégítése, — ez volt évek óta mindennapi lelki eledel: csupa bozót, csupa túske az az elhanyagolt lélek!

Félelem szállta meg, a mint az atyai házhoz közeledett és be nem ment volna a télvilágért; tán elszaladt volna, ha valaki hívja befelé. Ni, az ablakfüggönyt most ereszté le valaki: egy áldott öreg nő keze: édes anyjára ismer abban a törődött öreg asszonyban.

Ismét ellágyul a szive, újra könnyekkel telik meg a szeme, újra leborul a földre, a hóba és ott zokog az atyai házzal szemközt.

Még sem halt ki belőlem egészen minden jó érzés! Gondolja magában. Hány-szor nézett bam-

mint az égitest nagyobb vagy kisebb tömegű.

A mi időmértékünk tehát viszonylagos, földi időmérték, a melynek óramutatói a nap és a hold. De egészen jól mutatják az időt itt a mi földünkön és már évezredekre kiható pontossággal kiszámították azokat a percznyi és másodpercznyi javításokat, a mik arra szükségesek, hogy a napok teljesen beilleszkedjenek az esztendők kereteibe. Erre valók a szökő évek és azoknak évszázados elmaradásai.

Ilyen pontosság mellett már most nem az a fő, hogy akárhogyan morzsoljuk le éveinket, mert a földön sok mindent meg lehet változtatni, de ami egyszer elmúlt, ami a történelemé, azon senkinek sincs hatalmában többé változtatni. Az úgy marad időtlen időig, mig a világ világ lesz.

Ebből következik, hogy ez a mulandó idő az emberre nézve végtelenül drága. Ezt a mulandó időt perczről perczre, óráról-órára, napról-napra, esztendőről-esztendőre kitöltik az ember tettei. Olyan az idő, mint egy nagy üres képráma, az a kérdés, milyen képet festünk belé, mert ránk nézve attól függ az egésznek az értéke.

Ha a multban értékes tettekkel töltöttük ki az időt az örökkévaló tanubizonyosság gyanánt fog mellettünk szolgálni, amely többet fog érni aranynál, drágakőnél és a mi emberi értékünk mérlegelője lesz a felsőbb hatalom előtt. De vigyázzunk, hogy a jövőben emeljük ezt az értéket.

Ha a multban értéktelen, sőt haszontalan tettek töltötték ki a mi időnkét, a mint azt lelkiismeretünk legjobban bizo-

bán a lobogó pásztortűz lángjába, mig a pusztákon csavargott, látta, mint hull lassan egyik zsarátnok a másik tetejébe, mint lesz fekete üszök a fényes zsarátnok tetején, mint fedi be lassacsán hamu és pernye az egész tűzhalocsakát. Nem látni már belőle semmi fényeset, nem is melegit. De ha órák mulva előkotorják a hamu fenekéről az üszköket, akad még közöttük tüzes parázs, a mely az ember fuvásától vagy a szélről lángra lobbanthatja a száraz csóvát és új tüzet rakhatunk vele.

Ilyen volt az ő szive, lelke is. Kiszáradt, durva pernye és hamu fődte be, de ime, a szilveszter-esti templomi ének hallatára kivilágított a hamu közül a jóindulat hamvadó parázsa és a szülői ház előtt újra előlobban belőle a szikra, a mely új élet tüzét akarja kicsalni a kiszáradt, elhamvadt, eldurvult szívből.

El még a jó Isten! Keljünk föl! Megyek bűnömöt megbánni és jóvá tenni! Szilveszter estéje van, haldoklik az ő esztendő, haldokoljon bennem is a régi rossz korhely, züllött csavargó. Kezdjünk új életet!

Igy fölbátorodva átlépi az atyai ház küszöbét, de bemenni nem mer a házba, csak az udvarra. Fél, hogy a kutya megsejti jelenlétét, de az is benn van a konyhában és ő lassan oldaloz az istálló felé. Oda megy a tehének mellé és lefekszik a szalmára. Van egy darab száraz kenyér a kopott posztószél tarisznyában, azt elkölti jóízűen az utolsó morzsáig, iszik rá a kútnál a vödörből egy jó nagy korty vizet. Milyen jó ez, mennyire hűsíti, milyen nyugodtan tud utána gondolkozni, milyen jót fog majd álmodni a szalmán, tehének közt az atyja istállójában.

Lefeküdt, gondolkozik: milyen jó lesz új életet kezdeni holnap az új esztendőben! A tehének hosszas sóhajto szuszogása és lassu kérődzése felel gondolataira. Közbe a lovak egyet-egyert rügnak a tulsó oldalon és egyet-kettőt prűszkölnek.

Domokos hallja egyideig, azután elszunnyadt. Álmodik szépet, gyönyörű, szivnyugtató álmot.

nyithatja saját magunk belső ítélőszéke előtt, ha így elpazaroltuk, eltékozoltuk az Istennek legdrágább ajándékát: a jóra alkalmas időt: akkor még mindig nem kell kétségbeesnünk, nem kell magunkat odavágni a féktelenül ragadó folyamba, mert mindig kezdődik új esztendő, minden nappal új nap veszi kezdetét, új órák, új perczek szövődnek egymáshoz. Bolond az, aki azt mondja: úgy is rosszul éltem eddig, hadd folyjon hát életem tovább is azokon a nyomokon! Nem igaz, minden perczben új életet kezdhetünk, értékesebbet az eddiginél, nemesebbet, emberhez méltóbbat, Istennek tetszőbbet, embertársainknak jobban javukra szolgálót. A ma nem függ a tegnaptól, az új esztendő nem függ a régitől. Más a tegnap természete, mint a maé, más lesz az új esztendő időjárása is, mint a régié volt. Miért kellene az ember életének úgy folynia az új esztendőben, mint a régiében? Vagy pusztá következetességből el akarjuk szórni legfőbb javainkat ezután is, azért, mert eddig elszórtuk? Úgy teszünk-e, mint a javithatatlan pazarló, a ki eltékozolván a sok ezreket, az utolsó ezret is utána dobja, hogy semmi se maradjon?

Jobb a valami, mint a semmi, jobb későn értékessé válni, mint soha, jobb még az utolsó perczben is visszatordulni onnan, a hol mindenünk elveszett!

Az ilyen komoly igazságokat nem szivesen veszi be sok ember, a ki nem szeret gondolkozni, csak úgy éli le napjait, mint a mezők liliomai és a háztetők verebei. Csakhogy azok betöltik a maguk életének hivatását, a virulással és a csiripeléssel, mig az embernek nagyobb hivatás jutott osztályrészül: az, hogy jót

Előjött egy őszszakállu öreg, tán maga az öreg Szilveszter és az jószágos szemmel néz a megtérő bűnösre, biztatja őt:

Ne félj, Domokos, ha eddig tengernyi vétkeztél, tégy ezután tengernyi jót! Dolgozzál, féld az Istent s az ő segítsége nem hagyja el a benne bizót.

Ni, most ráhajol a szent aggastyán, megcsókolja őt, az elzüllött csavargót!

Istenem, mégis jó, hogy hallgattam a megtört szívem szavára. Gondolja magában.

Kutyaugatásra ébred és szemeit fölnyitva, ott áll fölötte a fehérszakállu szelid aggastyán, az ő édes apja, a ki kijött a kutya örvendező csaholására, nézte fiát és meg is csókolta álmában. Most lép be az istállóajtón édes anyja, a kit szintén a kutya hívott elő örvendező csaholással a házból az istállóba és most az elzüllött, rongyos fiu ábrázatát nyalja végig ugrándozva örömeiben.

Domokos nem akar hinni szemeinek, de lehajol hozzá öreg édes anyja és sirva csókolja: fiam, édes fiam!

A csavargó talpra ugrik és leborulva, öszszetett kézzel könyörög:

Atyám, bocsáss meg nekem, itt szeretnék dolgozni a te házában!

Domokos, fiam! szólt az atya szeliden, atyád rég megbocsátott neked és várt téged, hogy egyszer haza fogsz jönni. Jöjj be velünk a házba, beszélgessünk és aludjunk ott édes anyáddal. Aztán holnap az Ujesztendőben új életet kezdsz a te öreg szülőid örömeire.

A két öreg kétfelől karanfogva, bevitte a rongyos fiut a házba, utánuk, előttük ugrált, vihogott a hü kutya.

Künn a kertekben lövések üdvözölték az éjfélt, az Új esztendő kezdetét, de már a rongyokat levetette Nagy Domokos, a kinek lelke züllött rongyait letisztítani segített a Szilveszter-estén szívébe lopózó meghatottság. Ott álmodik édes anyja puha párnáin megújuló életéről.

Halom György.

tegyen a saját lelkével, táplálja azt nemes gondolatokkal, erősítse, nemesbitse hasznos jó tettekkel, amelyekkel embertársainak javát előmozdítja és az egésszel egy felsőbb tervnek segít szólni nem a visszaját, de a színe virágát.

Adjon Isten sok jó gondolatot, sok jó tettet mindnyájunknak ez Új esztendőben, mert azok nyomán fakad minden áldás!

x

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 28-án dr. Kovács László polgármester elnöklése mellett közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőkön kívül jelen voltak: dr. Baksay Dezső, Baksay József, Boczkó Dániel, dr. Cziner Miksa, Fábry Zoltán, Grosinger Miksa, dr. Kármán Aladár, Koreny Pál, Loysch Ödön, Molnár József, id. Rábely Miklós, dr. Ráróssy Gyula, Rónay Gyula, Singer S. Leo, Soós Ferencz, Stolcz Zsigmond, Szabó István, Szabó József kozma, Törköly József, dr. Törköly József, Varga István, dr. Weinberger Rezső, Zachar Gusztáv és dr. Zehery István.

A tárgysorozatot megfordított sorrendben tárgyalták, mert a városi képviselők lassan gyülekeztek. A városi házipénztár és gyámpénztár IV. negyedben történt megvizsgálásáról szóló jelentés tudomásul vétetett. Lopoeci Zsuzsanna, Miklóská János és Veronika, Halasi József, Kapuczin Ágoston és Imre, Herczeg József, Sárkány (Spieler) Árpád, Olga és Ferdinánd, Lőkös Márton illetőségét megtagadta a közgyűlés, csupán Gedeon Géza Tihamér itteni illetőségét állapította meg. Az építendő vágóhidhoz szükséges 250000 darab téglá árának: 8750 koronának a város pénztárába való befizetését elrendelte a közgyűlés, miután ez külön számadás tárgyát képezi.

A temetésekre használt városi lovak használati díját felemelték olyképp, hogy a városi kocsis használata mellett 2 lóért 4 korona 40 fillér, a vállalkozó kocsijának használata mellett 6 korona, négy ló használatáért 20 korona fizetessék.

Löwy Henrik vásárlójogbérlet kérvénye, jegyszédő házak építése iránt, elutasított.

Az 1910. évre vonatkozó községi- és közmunka törlési és szaporodási jegyzéke jóváhagyatott s a törvényhatóságához felterjesztetik.

Dr. Gyürky Pál városi főjegyzőnek szabadsága betegség miatt újabb 3 hónappal meghosszabbított.

A felsősziklasi malom megvételére vonatkozó szerződés nem volt tárgyalható, mert a törvény által előírt létszáma a képviselőknek nem volt jelen.

Fábry Zoltán alkapitány azon kérelmét, hogy a budapesti államrendőrség ve-

zetői által 1912. jan. 15-től márcz. 15-ig tartandó szaktanfolyamon való részvétel céljából két havi szabadság engedélyeztessék s a kurzuson való tartózkodás idejére napi 8 korona napidíjjal segélyeztessék, a rendőrkapitány és a tanács által pártolón terjesztetvén elő, a közgyűlés egyhangulag teljesítendőnek találta. A szaktanfolyam az elméleti és gyakorlati ismeretek bővítését tűzte ki célul s így a közérdek is megindokolja e helyes határozatot.

Dr. Kovács László polgármesternek az 1910. év közigazgatási állapotáról szóló jelentése nyomtatásban kézbesített a képviselőknek. Helyesléssel vették tudomásul a jelentést s a polgármesternek elismerést és köszönetet szavaztak gondos munkájáért.

A városi tiszt-, segéd- és kezelő-személyzet fizetésének kiegészítésére vonatkozó ügyet általános figyelem mellett tárgyalták. A tisztviselők ugyanis drágasági pótlékot kértek, s kérvényeiket tárgyalta a kiküldött bizottság, melynek felvett jegyzőkönyvét felolvasta a polgármester. A bizottság a mai 50—100% áremelkedések mellett elvi alapon is indokoltnak tartja. A bizottság addig is, míg a szervezeti szabályrendelet elkészül s a belügyminiszternek a városok rendezésére vonatkozó törvényjavaslata elfogadatik és életbe lép, 1912. január 1-től kezdődő hatálylyal besorozta a tisztviselőket abba a rangfokozatba, melybe a törvényjavaslat szerint illetékes helyüket elfoglalhatják, kivéve a polgármestert, főjegyzőt, rendőrkapitányt és mérnököt, kiket egy fokozattal magasabb, illetve olyan rangsorozatba illesztett be, mely a 10.000-nél több lakóval bíró városokra vonatkozik.

E szerint dr. Kovács László polgármester a VII., Badinyi Gyula rendőrkapitány a VIII., dr. Gyürky Pál főjegyző a VIII., Percz Samu árvaszéki előadó a IX., Kohut Lajos számvevő a IX., Galamb Kálmán aljegyző a X., dr. Szabó Károly városi orvos a X., Institórisz Endre ügyész a X., Tóth Béla városi mérnök a IX., Fábry Zoltán alkapitány a X., Vigh Gábor pénztáros a X., Csapó Lajos adószedő a X., Török Pál aladószedő a X., Cseh István közgyám a XI., Pásztor Pál iktató-kiadó a XI., Rozinay György adótiszt a XI., Komlósy István h. anyakönyvvezető a XI., Szöllősy János írnok a XI., Angyal István írnok a XI., Konyha Béla végrehajtó a XI., Vladár József tanácsos a IX., Rábely Béla állatorvos a XI., Molezer Gyula erdész a X. fokozatba soroztatott. A városi óvónő fizetése 1000 koronában és 100—100 korona ötödéves korpótlékban, a gazdasági tanácsos fizetését 1000 koronában, lakbérét 350 koronában és 100—100 korona

negyedéves korpótlékban állapították meg, s javasolják, hogy a díjnokoknak 3 évi szolgálat után 3 korona napidíj biztosítottassék.

Ez a javaslat 32590 korona többlettel járna, s csak úgy vihető keresztül, ha a beruházási kölcsönből az összeget kölcsön veszi a város, s aztán az évi államsegélyből, mely évről-évre fokozódik, visszafizettetik. Most az egy millió koronából, melyet a városok segélyezésére a belügyminiszter kiutalt, a várt 4250 korona helyett 6000 koronát kapott városunk, s jövőre 24000 koronát fog kapni, úgy hogy 1915-ben már nemcsak vissza lesz fizetve a kölcsön a beruházási kölcsönnek, de legalább 7000 korona fölösleg is marad, úgy hogy a város polgársága nem lesz megterhelve.

A tárgyhöz Molnár József szólt elsőnek, azt a kérdést vetvén fel, nem hat-e zavarólag a beruházási kölcsönre annak a jelzett célra való igénybe vétele? — Dr. Baksay Dezső hozzájárul a bizottság tagjának: Süteő Istvánnak azon külön kifejezett kívánságához, hogy a szervezeti szabályrendelet sürgősen készítettessék el, miután a tervezett beosztás által a városi tisztviselők oly kedvező helyzetbe jutnak, hogy ezután fokozott tevékenységet is várhatunk tőlük. — Dr. Cziner Miksának az a kívánsága, hogy a tisztviselő helyettese a közvetlen utána következő rangsorba soroztassék, s az állatorvos is magasabb osztályba soroztassék be. — Dr. Weinberger Rezső fentartja a jogot, hogy a szervezeti szabályrendelet tárgyalásakor a besorozásra nézve is megtegye észrevételeit. — Dr. Törköly József azt kérde, hogy a fizetés kiegészítés összege megfelel-e a drágasági pótléknak?

Dr. Zehery István, mint a bizottság egyik tagja praecizirozza és indokolja a bizottság álláspontját, mely szerinte nem egyéb, mint az, hogy a város előrelátóan már most gondoskodjék tisztviselőinek olyan rangsorba való beillesztéséről, melyet a miniszter által készített törvényjavaslat tervez és a jövőben kötelezően megállapít. Rámutat arra, hogy a polgármesternek, rendőrkapitánynak és főjegyzőnek magasabb fizetési osztályba sorozása méltányosságból is történt s a mérnök magasabb osztályba sorozásával azt az anomaliát kívánták megszüntetni, hogy a városi mérnöki munkálatokért a mérnök külön díjszámlákat nyujthasson be a városnál. Ez a jövőben nem fog történni. Miután a város polgárságának megterhelése nélkül keresztülvihető a tervezet, ajánlja elfogadásra a javaslatot.

Névszerinti szavazással — egy szavazat ellenében — elfogadta a közgyűlés a javaslatot, mely csak akkor válik jogerőssé, ha a törvényhatóság jóváhagyja.

Legszebb és leghálásabb karácsonyi vagy újévi ajándék,

mellyel a család jövőjéről is gondoskodva van, egy jó életbiztosítás, melyet a

Berlini Viktória életbiztosító társaság

2-2 a legolcsóbb és legelőnyösebb feltételek mellett eszközöl. — Felvilágosítással szolgál:

KOHN ALBERT fakeskedő RIMASZOMBAT, „A BERLINI VIKTÓRIA ÉLETBIZTO-
SÍTÓ TÁRSASÁG” VEZÉRÜGYNÖKE.

Végül a 6000 korona államsegély felosztására vonatkozó javaslatot fogadta el a közgyűlés, melynek végén a polgármester a képviselőtestület tagjainak örömteljes, boldog újévet kívánt.

Széljegyzetek.

Az Isten kegyelméből ma újból átléptünk egy új esztendőbe. Egy évvel öregebbek vagyunk s tudjuk, hogy egy évvel kevesebbet fogunk élni e világon. Minden év egy lépés, egy lépés a sírhoz. Míg előttünk van az év, mint ma is, az új év, addig hosszúnak látszik. De ha utána vagyunk, akkor úgy tűnik föl, mint az esőcsepp: alig, hogy leesik, már szét is freccsen. S mivel ezt az ember tapasztalja, érdekes intést foglalnak magukban a világ-apostol szavai: „óvakodva járjatok atyámfiai — nem úgy mint esztelenek, hanem mint bölcsök, megváltván az időt!”

Tényleg, nekünk valahogy az időbe bele kell kapaszkodni, mert hozzánk viszonyítva az idő csaknem semmi egyéb, mint — múlt!

Seneca, görög bölcsész egyik barátjához írt levelében ezt mondja: multkor elmentem birtomra s ott mindent rendetlenül találtam. Azt mondom a szolgálának: „miért nem igazítod meg ezt a házat?” Ő erre azt felelte: „nem lehet ezt már javítani; nagyon öreg biz' ez!” Elmentem a kertészhez s mondom neki: „mért nem gondozod a fákat?” „Uram — felelt a kertész, nem lehet ezeket már gondozni, öregek ezek is s nem hoznak semmit.”

Ekkor — írja a bölcs tovább, vettem észre, hogy bizony-bizony az ember csak úgy veszi észre, hogy öregszi, mikor körülötte minden megváltozik és múlik. Házaim düledeznek, fáim elkorhadnak. Pedig velem nőttek, velem haladtak s most érzem csak igazán, hogy öreg vagyok én is . . .

Az élet, az idő épen úgy bánik mindennel, mint ez a bölcs leírta. Szétromból mindent. Mert múlik, azért múlaszt! És az embert ez ejti csak gondolkodóba. Látja, hogy a múltás változtatja meg a világ képét.

Hisz' egy év alatt megváltozott még a csillagos ég képe is — hozzánk viszonyítva. A csillagász térképe más most, mint tavaly ilyenkor. Fölfüdtünk egy pár új csillagot s ehhez az eredményhez egy év múlása révén jutottunk.

Megváltozott a föld színe is! Mint valami örök hatalom zakatol fölülte az idő s a folyamatok láncolata az időnek ölében fűződik. Azért is mondja olyan találóan az arab közmondás: „minden tél az időtől . . .”

Bizony fél, mert benne történnek a változások. Hány ember taposta még tavaly a föld színe s most lelapulva pihen a sírgödör mélyében. Egyik házból hiányzik az apa, a másikkól az anya, a testvér, a hitves. Hány ember lett öngyilkos! Hány született! A statisztika mondja, hogy átlag minden percze egy ember halála esik, tekintve a világ összes halottjait. Hát a születéseknél nagyobbak kell lenni a perczeknek, hogy ki ne vesszünk. Hány ember lett szerelmes, hány ábrándult ki! S ezt mind az idő hozza magával. Mi csinálhatunk, mi csak akarunk, de az idő csak egyet csinál — múlik. Ha ülünk, ha fekszünk, ha járunk, ha pihenünk, az idő egyiket sem csinálja. Se nem ül, se nem fekszik, se nem pihen, nem is jár, csak megy, fut és rohan, rohan tovább . . .

És ime, itt vagyunk újra egy általunk fixrozott időpontnál. Egy kalap alá fogunk 365 napot és úgy hívjuk, hogy 1912! De ez nem helyes. Ez csak szegénységünket bizonyítja. Mivel nem bírnak az idővel, hát rakásra halmozunk éveket. Pedig egészen biztos, hogy így is utolér az idő. Fejtánk a temetőben biztosan rá lesz írva egy év. Óh melyik? 19 . . .

Mindazonáltal azt kell mondanunk egymás biztatására: boldog új esztendőt! . . .

Rimaszombat r. t. város polgármesterétől.

Hirdetmény.

10—1911. br. sz. — A Védőtörvény Utasítás I. ső rész 32. §-a értelmében az 1891. évben Rimaszombat r. t. városban és a közigazgatásilag hozzátartozó pusztákon született és itteni illetőségű I. ső korosztálybeli állításkötelesek sors-

huzása 1912. évi január hó 9-ikén délután 3 órakor fog a városházán a katonai ügyosztály hivatalos helyiségében megtartatni.

A személyes megjelenés az állításkötelesek szabad tetszésére van bízva.

Rimaszombat, 1911. év deczember hó 27-én.

Dr. Kovács, polgármester.

Előfizetési felhívás.

Lapunk jelen száma az utolsó ez évben és ezzel befejezzük pályafutásának **harminckettedik évfolyamát.**

Amelyik lapnak olyan multja van, mint a „Gömör-Kishont”-nak, annak önmagát ajánlgatnia fölösleges, mert mi szerénytelenség nélkül büszkén tekintünk vissza a megfutott utra s az eddigiekből erőt, biztatást merítünk a jövőre.

E lap mindig egyenes, nyílt, becsületes őszinteséggel igyekezett szolgálni vármegyénk és városunk közérdekeit. Körülötte csoportosultak a kipróbált tollforgató munkatársak, kik teljes igyekezettel és minden tudással azon buzgókodtak, hogy a lap a közvélemény megbízható, mindig tárgyilagos organuma, az eseményeknek hű tükré, a jogos kívánságoknak hivatott kifejezője, a társadalmi kinövéséknél higgadt és nyugodt bírálója legyen.

Lapunknak sikerült a nehéz, válságos időkben is mindig megőriznie tárgyilagosságát s épen ezért nyugodtan, önérettel tekinthet vissza a „Gömör-Kishont” pályafutására.

Irányelvünk és programunk ezután is a régi marad s épen ezért teljes bizalommal fordulunk előfizetőinkhez s kérjük az előfizetés megújítását.

A lap előfizetési ára: Egész évre 8 korona.

Félévre 4 korona.

Rimaszombat, 1911. deczember hó.

A kiadóhivatal.

Hirek és vegyesek.

Boldog újévet! Lapunk előfizetőinek és munkatársainak örömteljes, boldog újévet kívánunk! — Rimaszombat, 1911. decz. 31.

A „Gömör-Kishont” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Személyi hírek. Bornemisza László főispán folyó hó 28-án Budapestről hazaérkezett. Az újévet már itthon ünnepli.

A földmivelési miniszter gróf Serényi Béla f. hó 27-én este Putnokra érkezett s ott maradt 29-ikén estig, mikor is egyenesen Bécsbe a delegációk ülésére utazott. A miniszter ígéretet tett, hogy a Fehér Kereszt fényesnek ígérkező multságára több képviselő kíséretében városunkba jön január 14-ikén.

Katonai szemle. A helybeli m. kir. mentelepszótlálynál f. hó 30-án volt a katonai felügyelő hivatalos telep vizsgálata. Tegnap szombaton reggel ugyanis Budapestről megérkezett gróf Bissingen Nippenburg Nándor tábornok, a m. kir. állami mentelepek katonai felügyelője Szereda József számvevőségi kapitány kíséretében, s nyomban kihajtottak a telepre, hol az osztály ügykezelése és legénysége felett alapos szemlét és minden részletre kiterjedő vizsgálatot tartottak. A felügyelő láthatólag meg volt elégedve az osztályllyal, melyet a parancsnok: Holvéd Hugó kapitány nagy gondnal és megfélelő erélylyel vezet. A tábornok a számvevő századossal együtt délután elutazott.

Ujévi üdvözlések. Holnap, új év napján az évenként szokásos üdvözléseket megtartják a hivatalos testületek. A vármegye tisztikara üdvözlöi Bornemisza László főispánt és Lukács Géza alispánt, a kinél megjelenik tisztelgésre Rimaszombat város polgármestere a tisztikarral együtt. A városi tisztikar üdvözlölni fogja Kovács László dr. polgármestert. Az állami hivatalokban szintén meglesz az új évi tisztelgés. A kir. törvényszék, járásbírótság és a kir. ügyészség üdvözlöi Kolbay Sándort, a kir. törvényszék elnökét. A pénzügyigazgatóság, a számvevőség és a kir. adóhivatal üdvözlölni fogja Kubinyi Andor pénzügyigazgatót. A hivatalos üdvözléseken kívül lesz egy egész sereg magán üdvözlés: jóakaró boldog új év kívánás és a jó kívánságot mindenkitől szívesen kell fogadni.

Kinevezés. A földmivelésügyi m. kir. miniszter a városunkbeli származású *Bodrogközy Zoltán*, a miniszteriumhoz szolgáltatottelre beosztott földmives isk. tanárt, igazgatóvá nevezte ki.

Áthelyezés. A pénzügyminiszter *Kontra-tovits Elek* pénzügyőri főbiztost, ki itt működése óta a vele érintkezők őszinte rokonszenvét bírta s kit hivatalos munkásságában mindig a pontosság, kötelességtudás és humánus gondolkodás vezetett, Komáromba helyezte át a pénzügyigazgatóság mellé előadóként. Távozását széles körökben őszintén és méltán fogják sajnálni, bár áthelyezése előléptetésnek minősíthető.

Eljegyzések. Kern Rezső kir. pénzügyi számvevőségi gyakornok f. hó 24-ikén eljegyezte *Bibó Erzsébetet*, a helybeli állami polgári leányiskolánál működő s közszeretnek örvendő tanítónőt.

Bródy József helybeli fiatal kereskedő f. hó 25-én eljegyezte városunkban *Róth Bözsikét*, *Lefkócs József* helybeli kereskedő kedves unokáját.

Halálozások. Hevesi *Hevesy József*, rozsnyói nagybirtokos, megyebizottsági tag folyó hó 22-ikén Budapesten a Vöröskereszt kórházban 67 éves korában elhunyt. Rozsnyón a társadalmi életben nagy szerepet játszott, s nagy vidéken közkedveltségnek örvendett; a rozsnyói függetlenségi pártnak elnöke volt, s mint képviselőjelöltet is többször emlegették. A függetlenségi eszméknek törhetetlen, lelkes híve volt. Halála széles körökben nagy részvétet keltett. Özvegyén szül. Ragályi Gizellán kívül leánya: Horváth Jenőné, testvérei id. *Hevesy László* és *Hevesy Bertalan* és kiterjedt előkelő rokonság gyászolja az elhunytat, kinek hült tetemét Budapestről Tornaljára szállították, s itt f. hó 24-én inopzans részvét mellett helyezték örök nyugalomra a családi sírboltban.

Özv. *Urbán Ferenczné* szül. *Löcherer Janka*, dr. *Löcherer Tamás* vármegyei közkórházi igazgató-főorvos nővére, ki csak mult hóban költözött el városunkból *Bártfára* testvéreihez, ott f. hó 23-ikán váratlanul 52 éves korában elhunyt. Halála széles körökben kelt őszinte részvétet, mert városunkban nagyon szerették mindazok, kikkel érintkezett. Temetése *Bártfán* 25-ikén nagy részvét mellett ment végbe.

Mélyen lesújtó csapás érte városunkban *Smál Gyula* kir. járásbíró is, amennyiben ifju telessége: *Kubinyi Aranka* f. hó 25-ikén 25 éves korában boldog házassága 6-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Halála igaz és őszinte részvétet keltett városszerte, s a részvét nem csupán a mélyen lesújtott férj és anyátlanul maradt két kis gyermek, de az elhunyt szülei *Kubinyi Andor* kir. tan. pénzügyigazgató és neje felé is irányul. Az elhunyt temetése f. hó 27-ikén volt, mikor is a virágokkal borított ravatalt a kir. törvényszék, járásbírótság, ügyészség, a kir. pénzügyigazgatóság tisztviselői, társadalmunk előkelőségei nagy számban állották körül, s meghatva könnyeztek a gyászszertartás alatt, melyet *Széman* Endre prépost-plébános nagy papi segédlettel végzett.

Brünnér Salamon helybeli kereskedő f. hó 24-ikén a helybeli gőztüdőben szívhűdés következtében 77 éves korában hirtelen meghalt. Temetése f. hó 26-ikán ment végbe.

Kisantal András helybeli eszmadia polgártársunk f. hó 26-ikán hosszas betegeskedés után 38 éves korában elhunyt. F. hó 28-án temették.

Közgyűlés. A rimaszombati kereskedelmi részvénytársaság folyó hó 28-án a Gömörme gyei Takarékpénztár és Hitelbank helyiségében tartotta évi rendes közgyűlését, melyen közgyűlési elnöké: *Kubinyi Ferenczet* választották. A közgyűlés az igazgatóság és felügyelőség évi jelentését tudomásul vette s a javaslatokhoz hozzájárult, a felmentvényt megadta s a 6%-nak megfelelő osztalékot megállapította. Az igazgatóságot, melynek első mandátuma most járt le, újra megválasztotta s új tagként *Reinitz Zsigmondot* választották be; a felügyelő bizottságot szintén újra választották, s az elhunyt dr. *Stojkovits Emil* helyébe — kinek elvesztése fölött a közgyűlés őszinte részvétét fejezte ki — dr. *Benyo Gyula* ügyvédet választották, ki a bizalmat megköszönve, megragadta az alkalmat, hogy a vezetőség és különösen dr. *Cziner Miksa* jogtanácsos sikeres működéseért a részvényesek elismerését és köszönetét tolmácsolja.

Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter *Konratovits* Jolánt — ki a nagyenyedi polgári leányiskolához nemrég neveztetett ki ideiglenes minőségben, — most rendes tanítónóvé nevezte ki.

A pénzügyminiszter *Tóth* Ágostont pénzügy-őri főbiztossá nevezte ki, s Aradmegyéből az itteni pénzügyőrség vezetőségéhez helyezte át a hivatalvezető főbiztos mellé.

Névváltoztatás. A belügyminiszter megengedte, hogy dr. *Weisz* Miklós rimaszombati illetőségű, budapesti lakos családi nevét *Szűcs*-re változtathassa.

Szilveszter-esték. Az ó esztendő utolsó estéjét kedélyes mulatsággal bucsuztatják városunkban két társas összejövetelen:

A *vármegyei kaszinó*, uri társas életünknek e régi, kedvelt gyűlöhelye szilveszter-esti mulatságot rendez barátságos körben s arra külön meghívókat nem küldött szét, hanem falragaszok útján értesítette róla a közönséget. A mulatság bizonyára jól fog sikerülni.

A *polgári olvasókör* rendes szokás szerint szintén tart szilveszter-estéjén családi tea-estélyt, a melyre külön meghívók nélkül ezen az uton meghívja városunk polgárságát. A ki kedélyes társas együttlétben akarja tölteni az esztendő utolsó estéjét, az jelenjék meg a polgári olvasókörben s ott kellemes szórakozása lesz.

Alapszabály megerősítés. A földmivélségi m. kir. miniszter — mint a hivatalos lapból olvassuk — a Gömör-Kishontvármegyei Gazdasági Egyesület módosított alapszabályait most hagyta jóvá.

Vadászat. F. hó 27—28-án előkelő társaság vadászott Br. *Hámos* Antal országgyűlési képviselő hámosfalvai erdőseiben. Az idő az első nap elég kedvező volt, számos disznó és őz került a hajtásokba. Már a második hajtásban ifj. *Szontagh* Zoltán tb. főszolgabíróra jött ki egy hatalmas vadkan, melyet az első lövéssel fején talált a vadász. Azonban az óriási állatnak nagy ereje lévén, a lövés után sebzetlen elmenekült. A kéznél levő kopókat azonban tüstént reá eresztették s a kutyáknak sikerült a veszedelmes vadat közrekapni és megállítani. A sarokba szorított hatalmas állatot azután *Szontagh* több lövéssel elejtette.

Hangverseny. Az „Otthon Társaskör” folyó hó 6-án Vízkereszt napján a Hungária szálló nagytermében érdekesnek ígérkező koncertet rendez, mely iránt már hetek óta oly nagy érdeklődés mutatkozott, s a jegyek jó részét már előre lefoglalták. — A hangverseny műsora ez: 1. *Stefanidesz* Károly ur a „Vigszínház” karmesterének zongora-játéka. — 2. a) *Székely Armand* „A nagyvárosi élet.” b) „Tarrantella,” szövege: *Gross Jenő* ur. c) *Littmann J.* „A házal.” Előadja: *Gross Jenő* ur. — 3. a) *Hubay J.* „Tudom.” b) *Löwe M.* „Tom der Reimer.” c) *Grieg E.* „Ich liebe Dich.” Énekli: *Rónay Ödön* ur. — 4. *Sassy Csaba*—*Heidelberg.* „A kaland” vig dalos magánjelenet. Előadja: *Gross Jenőné Beliczky* Böske uró. — 5. a) *Meyerbeer G.* „Kegyelem” ária az *Ordög* Róbert operából. b) *Tschaikowszky P.* „Chanson” c) *Darewsky E.* „Komm schatz, komm in den Stadtpark.” Előadja: *Gross Jenő* ur. — 6. a) *Leoneavallo R.* „Prológus” a *Bajazzo* c. operából. b) *Wolf H.* „Auftrag.” Énekli: *Rónay Ödön* ur. 7. *Stefanidesz* Károly ur a „Vigszínház” karmesterének zongorajátéka. — 8. *Dezső József* „Csutka és Kató.” Katonai tréfa 1 felvonásban, előadják: *Gross Jenőné* uró és *Gross Jenő* ur. A hangversenyt táncz követi.

Az aggteleki barlang. A Magyar Földrajzi Társaság mult héten tartott ülésén az aggteleki barlangban végzett kutatásokról és egyéb feltárásokról szóló ismertetéssel foglalkozott. Az idej kutatások alatt nagyobb és tudományos szempontokból igen érdekes leletekre bukkantak.

Mükedvelői előadás. A balogtamási fiatalság decz. 26-án táncmulatsággal egybekötött mükedvelői előadást rendezett. A befolyó jövedelem a létesülő olvasókör alapját gyarapítja. Színre került *Paál* Gyulának: „Ne bántsd a magyart!” című 3 felvonásos népszínműve, a melyben a szereplők a közönség egyhangú véleménye szerint kifogástalanul játszottak. Az előadás után reggelig tartott a jókedvű táncmulatság. Jelen volt a mulatságon a szindarab szerzője, akit a közönség éljenzéssel ünnepelt.

Felülfizettek: *Paál* Gyula dr. körorvos 2 kor., *Léhi* Gábor 3 kor. A nemes czélra tett adományokért a rendezőség hálás köszönetét fejezi ki.

A kivándorlás ellen. Pár héttel ezelőtt alispánunknak tudomására jött, hogy a gramvölgyről tömegesen szöknek utlevél nélkül Amerikába. Alispánunk erre sürgősen a Belügyminiszteriumhoz fordult, honnan *Izsmány* János és *Stefunka* János határrendőrségi detektívek lettek kiküldve a nyomozás megejtésére. Most, a midőn ez már titkot nem képezhet, sőt a szökni szándékozók visszariasztása czéljából s így közérdekből kívánatos is, leközöljük, hogy az ügyes két detektívnek két hét leforgása alatt sikerült megállapítani, miszerint titkos ügynökök közbenjöttével történtek a kiszökések Liptóme gyén át Amerika felé. Különösen Liptóme gyé *Kokava* községében volt az export állomáshelye. A bűnösök szépen lépre kerültek és az illetékes hatóságoknak megbüntetés czéljából átadattak.

Uj lap. Nagyörczén „*Murányvölgye*” címmel egy új hetilap első száma jelent meg a mostani karácsonyi ünnepekre. Az új lap felelős szerkesztője: dr. *Terhes* Samu jolsvai ügyvéd, ki annak idején lapunknak is volt rövidebb ideig felelős szerkesztője. Már az első számból arról győződünk meg, hogy a lap egészséges kulturirányban indult meg s különösen a nagy forgalomtól félreeső vidék érdekeit tüzte czélul szolgálni. A jó tollú szerkesztő mellé sorakoznak *Traum* Péter róm. kath. lelkész, *Hoznek* Lajos ág. ev. lelkész és *Gyulai* Sándor, a kereskedelmi iskola igazgatója. Mindannyian ismert jó tollú és tapasztalatokban gazdag munkatársak. A lap kiadója: *Fehér* Dezső. Ha megállunk itt egy pillanatra és visszatekintünk a multa, 30 évvel ezelőtt még csak két lap jelent meg vármegyénkben és pedig a jól szerkesztett „*Rözsnyói Híradó*” és lapuk: a „*Gömör-Kishont*.” Ma már 3 hivatalos lappal együtt éppen 11 lap jelenik meg vármegyénkben. Ezen körülmény fényesen tanuskodik tehát amellet, hogy a hirlapírás nemcsak országszerte, de a mi kicsi vármegyénkben is nagy mértékben fellendült az aránylag nem nagy idő alatt, s a közönség megtelelő pártolásban részesíti lapjainkat. Mi is fontos missiót szántunk a *Murányvölgyének* s üdvözöljük annak szerkesztőségét.

Megfagyott ember. Szlamesik János ujtaltalvi lakost folyó hó 25-én éjjel a falu határában megfagyva találták. Minthogy bűncselekmény nem forgott fenn, a kir. ügyészség a hulla eltemetését engedélyezte.

Öngyilkosság. Bedécs László tolyó hó 26-án Alsószuhán bánatában megmérgezte magát és meghalt. A hulláját felboncolás nélkül temették el.

Tolvaj nő. Akintisz Mária pinczernő f. hó 26-án Szepesi Endre csetneki lakos vendég-lőstől 42 korona 67 fillér készpénzt ellopott és azután Kassára szökött, de az ottani rendőség a szökevény tartózkodási helyét kinyomozta és letartóztatta. — A kir. ügyészség intézkedett, hogy a tolvaj nőt átkísérjék.

Hordóhitelesítő hivatalok működésének meghosszabbítása. A miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter a hordóhitelesítő hivatalok működését 1912. évi június hó 30-ig meghosszabbította.

A „Napközi Otthon” javára Sütő István 5 koronát, 2 zsák burgonyát, 20 liter lisztet és 15 liter borsót, dr. *Krausz* Gyula és neje 10 koronát, *Soós* Gyula 20 kgr. lisztet küldtek. Fogadják hálás köszönetemet!

1911. decz. 29. *Dr. Marikowszky* né.

Nyugtázás. A rimaszombati egy. prot. főgimn. 1911. decz. 16-iki ifj. hangversenyének bevétele 477 kor., kiadása 205 kor. 40 fillér, tiszta jövedelme 271 kor. 60 fillér. Felülfizettek: *Stech* Kálmán 10, *Gaál* Lajos (Ebenthal) 7.50, *Czinke* István 5, *Dr. Kres* Gyula (Vashegy) 5, *Boczkó* Dániel 3, ifj. *Baksay* József 2, *Donáth* Emmánuel 2., *Löwy* Henrik 1, *Weisz* Manó 1 koronát. N. N. 50 fillér. N. N. 20 fill. A nemeszívü adakozóknak ez úton mond hálás köszönetet a rendezőség.

A rimaszombati ifjuság által f. hó 10-én rendezett mükedvelői előadás nyilvános számadása: az esteli pénztárnál befolyt a felülfizetésekkel együtt 293 kor. 80 fill. *Lévai* Izsó által eladott jegyekből elszámolás mellett 222 kor. 85 fill. *Dr. Benyó* Gyula postán küldött 5

koronát. Összes bevétel 521 korona 38 fillér. A kiadások fedezése után a Rimaszombat és vidéke jótékony négyelet részére elküldetett 116 K 30 f. Felülfizettek: *Samarjay* Jánosné 40 k., dr. *Törköly* József 50 k., *Dr. Benyó* Gyula 5 k., *Spitzstein* Salamon 2 k., *Reisz* József 4 k., *Bódi* Barna 4 k., *Bolgár* Géza 2 k., *Krémer* Herman 2 k., *Neumann* Margit 1 k., *Kós* István 1 k., *Remenyik* Samu 1 k., *Bódi* Béla 1 k., *Józsa* Aron 1 k., *Neu* N. 1 k., *Takács* László 80 f. *Teleszniczki* Ede 40 f., *Vozáry* Samu ifj. 40 f. 1 drb. színlap 20 fill. Összesen 116 kor. 30 fill. A felülfizetőknek ez uton mond hálás köszönetet a rendezőség.

Ujévi üdvözet megváltása. Rimaszombat és vidéke jótékony négyesülete és a Gömörme gyei m. közművelődési egyesület rimaszombati köre a tolyó évben is a nagyközönséghez fordult azon kérelemmel, hogy az új év alkalmával szokásos üdvözetekre szánt költséget a két intézmény czéljainak elősegítésére adományozzák. — A felhívás alapján az újévi üdvözetet megváltották és ez uton kívánnak boldog újévet: — *Samarjay* János 2, *Samarjay* Jánosné 2, *Molnár* József 2, *Molnár* Józsefné 2, *Szabó* Elemér 2, *Marikowszky* Géza 2, *Miskolczi* Lajos 1, *Weisz* Manó 1, özv. *Engel* Adoltné 1, *Krausz* Dezső 1. dr. *Krausz* Gyuláné 2, *Weisz* Dávid 1, *Stech* Kálmán 2, *Dapsy* József 2, dr. *Löcherer* Tamásné 2, dr. *Löcherer* Tamás 2, dr. *Szabó* Károly 2, *Institórisz* Endre és neje 2, dr. *Kovács* László 2, *Róth* Géza 1, *Diekmann* Arminné 1, *Braun* Zsigmondné 1, *Kosiner* Vilmosné 1, *Todorovics* Károly 1, *Kohn* Adoltné 1, *Soós* Gyula 1, N. N. 0.50, *Lefkovits* Ferenczné 1, *Eszenyi* Gyuláné 1, *Hecks* Bertalané 1, *Széman* Endre 2, dr. *Baksay* Dezső 2, *Deutsch-gyógytár* 2, *Friedmann* Zsigmondné 1, *Láng* Vilmosné 1, *Grosinger* Miksáné 2, *Lévai* Izsó 1, *Neumann* Arminné 1, *Reisz* M. 1, *Szabó* István 1, *Hoselitz* Salamon 1, *Hilovits* Lipótné 1, *Baksay* József 2, *Ródoti* Ignáczné 1, *Braun* Gyuláné 0.50, özv. *Széplaky* Andorné 1, N. N. 0.20, *Drucker* Hermann 1, N. N. 2, *Steiner* Adoltné 0.50, *Horváth* Zoltán 1, N. N. 0.30, *Máriássy* Lászlóné 2, *Söldös* Béláné 2, *Cseh* István és neje 2, *Lovass* Árpád és neje 2, *Szakall* Andorné 2, *Ragályi* István és neje 2, özv. *Kovács* Józsefné 0.50, *Emökyné* 1, *Kárpáti* Sándor 2, dr. *Sigmundné* 1, *Bartha* István 1, *Hámos* Aladárné 2, *Juraskó* Jakab 1, *Penyigey* Lajosné 1, *Gundelfingen* József 1, *Pék* József 1, *Princz* Bertalan 1, dr. *Törköly* Józsefné 2, dr. *Haas* Andor 1, *Flentiszné* 1, *Gede* Istvánné 2, özv. *Domboróvszky* Istvánné 1, dr. *Stern* Jakabné 2, *Derekas* János 1, *Müller* Vilmos 1, *Bekény* Béla 1, *Szakall* Vinczéné 1, *Lengyel* György és neje 2, özv. *Kres* Józsefné 1, dr. *Ráróssy* Gyula és neje 2, özv. *Liszkay* Jánosné 1, özv. *Gömöri* Edéné 1, *Marton* István 1, *Boczkó* Dánielné 2, *Medveczky* Sándorné 2, *Tóth* Béla 2, *Szelezky* Arpádné 1, dr. *Bleier* Leo és neje 2, dr. *Cziner* és neje 2, *Vozáry* Béláné 1, *Loysch* Ödön és neje 2, *Gyürky* Pál és neje 2, *Terray* István és neje 2 korona, dr. *Wallentinyi* Dezső és neje 2 korona.

A rimaszombati ált. ipartestületi nyugdíj-egyesület a tolyó évben is a nagyközönséghez fordult azon kérelemmel, hogy az újév alkalmával szokásos üdvözetekre szánt költséget ezen humánus intézmény czéljainak előmozdítására adományozzák. A felhívás alapján ez uton kívánnak boldog újévet a következő adományok beküldésével: — *Idb.* *Rábely* Miklós, *Szabó* József m. és *Szabó* István 2—2 korona, dr. *Kovács* László, *Soós* Ferencz, *Rónay* Gyula, *Tigerman* Adolf, *Stolcz* Zsigmond, *Hindrichs* és *Unger*, *Hecks* Bertalan, *Kohúth* Lajos, *Jávorszky* József, *Kandra* János, *Lefkovits* Fereacz, *Eszenyi* Gyula, *Ivanyik* György, *Nagy* Sámuel, *Weisz* Dávid, özv. *Stech* Kálmán, *Soós* Gyula, özv. *Benko* Jánosné, dr. *Kármán* Aladár, *Braun* Zsigmond, *Rábely* Károly, *Komáromy* Géza, *Diekmann* Dezső, *Rakottay* Danó, *Perecz* Béla, *Róth* Géza, ifju *Rábely* Miklós, *Molnár* Lajos, *Kovács* Gyula, *Gróssinger* Miksa, *Derekas* János, *Komlósy* István, *Fischer* Bertalan, *Plech* Kálmán, *Reisz* József, *Veréb* István, *Konyha* Béla, *Cseh* István, *Angyal* István, *Blau* Vilmos, özv. *Enyedi* Miksáné, *Jeszszky* Soma, *Jávorszky* László, özv. *Báthory* Istvánné, *Vietórisz* Gyula, *Varga* Lajos, *Lusztig* Menyhért, *Rábely* Etta, *Barányi* György, *Ze-*

mandl Ulrik, Zahar Endre, dr. Csernay Dániel, Huszka István, id. Káposztás László, Rábely Béla, Kosko Lajos, özv. Hlozek Jánosné, Ács József, Híznyan Béla, Zsuffa Kálmán, Weisz Manó 1—1 koronát. — Zavadzky Edéné, Deutsch Samu, ifj. Kovács József, Csank István, Blumenthal Lajos, Senka József, Melczér Viktor, Horváth György, Balázs József, Izsák Sándor, Kozma Imre, K. Szabó József, Leicső András, 60—60 fillért. Szoyka Pál, Kohn Adolf, Miskolczy Lajos, N. N., Kovács Zsigmond, Józsa Áron, Dániel Ferencz, özv. Domborovszky Istvánné, Vályi Ferencz, Hozelicz Gyula, Lévai Izsó, Csapó Gyula, Bródy B., Kovács István, Tokár István, Gyulai János, Káposztás József, Cseh János, Siku Mihály, özv. Koreny Józsefné, Varga István, Bombik György, Herman Vilmos 50—50 fillért. Altman N., Tarján Béla, N. N., Varga Imre 40—40 fillért. Loffay Lajos és Gasko János 30—30 fillért, összesen: 81 kor. 50 fill.

Török Pál, pénztárnok.

Nyugtázás. A Gömör-Kishontvármegyei

Fehér-Kereszt Egyesület karácsonytájjára a következő adományok folytak be: Abonyi Farkas Matild 5, Andrassy Lászlóné 1, Adám Laczika Játék és 1 k., Altmann 0'50, özv. Adorján Lőrinczné 2, Abonyi Amália 2, Bornemisza László 10, dr. Baksay Dezsőné alma, dió, játék és 2, Bernáth Gyuláné 2, Bródy Bertalanné cukorka és 1, Braun Zsigmondné 2, Bodor Istvánné 2, Braun Jenőné 1, Blumenthal Jakabné 1, Borsody József 1, Baráth Károlyné 2, dr. Bleier Leoné 2, Baksay József 2, Boczkó Dánielné 3, Bartha Istvánné 1, özv. Boga Károlyné 2, Braun Gábor 0'40, özv. Bérczy Elekne 1, Braun Sándorné 1, Braun Gyuláné 1, Benyo Béláné 2, Breznay Istvánné ruhanemű és 2, Beliczky Viktorné 2, Boga Jolán ruhanemű, dr. Cziner Miksáné 2, Czénerné 0'20, ifj. Csapó Józsefné 1, Cseh Istvánné 2, Csider Antalné 2, Dorgó Gáborné 2, Deutsch Gézáne 0'40, Dickmann Arminné ruhanemű, Dickmann Ignác 2, Derekas Jánosné 4, Dalmainé 1, Dapsy Józsefné 2, dr. Deutsch Miksáné 1, Ethey Aranka 2, Eszenyi Gyuláné 1, Einhorn Károly 1, Enyedi Miksáné 1, Eperjessy Józsefné 2, Emöky Adolfné 2, Fáy Istvánné 1, Feketéne Otte Hedvig 2, Fülep Benjaminsné 1, Fischer Bertalanné 1, báró Fischer Arnoldné 3, dr. Fodor Béláné 2, Farkas Gézáne 10, Földy Ottmár és neje 20, Fekete Pálné ruhanemű és 2, Farkas Lajosné 1, Geduly Gézáne 2, Geduly Irén 2, Gaál Emilné 2, idb. Gyürky Pálné 2, Gede Istvánné 20 drb. kalács és 4, Gé Józsefné 1, Gaskó Jánosné 1, Gelb Simonné 0'40, Grosinger Miksa 2, özv. Gömöri Edéné 2, Heks Bertalanné gyertya és cukorka, Haas Salamonné 1, Holländer Lajosné 1, Hermann Vilmosné 1, Halász Józsefné 1, dr. Haas Andorné 2, Hámos Aladárné 5, Horváth Zoltáné 1, özv. Hámos Zoltáné 2, özv. Hilovits Lipótné 2, br. Hámos Lászlóné 20. Hevessy Lászlóné ruhanemű és 4, dr. ifj. Institőrisz Endréné 2, özv. Illés Gyuláné 2, Imreh Sándorné sütemények, Jurecska Sándorné 1, Jeskó Sára 1, Juraskó Jakabné 2, idb. Institőrisz Endréné 1, Kern Adolfné 2, Kolbay Sándorné 2, Krausz Dezsőné 1, Kohn Adolfné 1, Kun Aladárné 1, Kulcsár Jánosné 1, dr. Kármán Aladárné 2, Komáromy Gézáne 2, özv. Káposztás Józsefné 1, Kubinyi Ferenczné 2, Kubinyi Kálmánné 4, Kemény Erzsébet 1, Kathona Irma 1, Knöptler Károly karácsonyfa, Kandler Betty 1, özv. Krcs Józsefné 2, Kerekes Dezsőné 2, özv. Kovács Józsefné 1, Kálniczky Gézáne 2, dr. Kovács Lászlóné 1, Koreny Pálné 1, Kubinyi Andorné 2, Konez Károlyné 1, Kálmán Jánosné 0'40, Kovács Józsefné 1, Kalla Mihály 2, Kertész Lajosné 2, Kubinyi Bertalanné 4, Kirinyi Béjáné 10, özv. Kubinyi Aladárné 3, Keleti Jakab 10, Lukács Gézáne 20 liter dió, 20 liter alma, két öltözet fiu ruha, játékszer és 6, Lévai Izsóné 2, dr. Löcherer Tamásné ruhanemű és sütemények, Lefkovits Ferenczné 2, Lokcsánszky Endréné 1, Lengyel Ivánné 2, Liskay 1, özv. Létássyné 0'20, dr. Lichtschein Adolfné 4, Lengyel Györgyné 2, br. Luzénszky Henrikné 50, dr. Meskó Miklósné 2, Miskolczy Lajosné cukorka, Mérés I. 0'20 özv. Maléter Albertné 1, özv. Mészáros Kálmánné 2, dr. Mészárosné Csernyánszky Valus 2, Molnár Viktorné 5, Medveczky Sándorné 2, Marikovszky Gézáne ruhanemű, Marton Istvánné 2, Mészáros István-

né 2, Máriaassy Lászlóné 2, Marikovszkyné 2, Marton Jánosné igen sok rubanemű és téli kabát, Marton István jószág-felügyelő 10, Molnár Józsefné 2, dr. Musotter Vilmosné 2, Matolcsy Pálné 1, Madarász Pálné 2, Nagy Ilona 1, N. N.-né 0'50, Neumann Arminné 1'50, N. N. 0'20, N. N. 0'20, N. N. 0'20, N. N. 0'10, Nagy Józsefné 2, N. N. 0'20, N. N. 0'40, N. N. 0'50, N. N.-né 0'40, N. N. 0'50, Pásztory Gyuláné 1, Pogány Istvánné 2, Pongráczné 1, Plauka Julia ruhanemű és dió, Reinitz Zsigáné 0'40, Ródsi Ignáczné 1, Róth Ignáczné 1, Rónay Gyuláné 1, Rakottay Danó sütemény, özv. Ragályi Gézáne 5, ifj. Rábely Miklósné 1, Reisz M. 1, dr. Ráróssy Gyuláné 2, Ráduly Józsefné 1, Ragályi Istvánné 2, özv. Ragályi Gyuláné 20, Rimaszombati r. kath. olvasóegylet elnöksége 5, Samarjay Jánosné alma, dió és 6, Széplaky Lajosné 2, Szójka Pálné gyerekjáték, Soós Gyula 1, Stech Kálmánné ruhanemű, Szabó Ferenczné 1, Steiner Félixné 1, Szombath Györgyné 2, Szabó Józsefné 1, Sweitzer Rezsőné 1, Sichert Károlyné 2, Szelezky Árpádné 1, özv. dr. Szabó Samuné 2, Szabó István 1, Sipos Béláné 2, Szabó Elemérné ruhanemű, dr. Sigmund Józsefné 2, Söldös Béláné 2, Szakall Andorné 2, Sáfáry Imréné 1, Szakall Vinczéné 2, Szakall Barnáné 1, Szládek Erzsébet 1, idb. Szabó Károlyné 2, Stolec Mártonné 2, Stolec Jenő 1, Széman Endre alma és 5, Tigermann Adolfné 2, Tóth 2, dr. Törköly Józsefné 1, özv. Tóth Józsefné 1, Tóth Béláné 2, Török Klemma 1, dr. Törköly József 2, Tóth Mihályné 2, Törköly Józsefné 2, Terray Istvánné 2, Takács Jánosné 0'10, Ujházy Tivadarné 5, Uthy Antalné 1'20, Urszinyiné 2, Weisz Dávidné 1, dr. Weinberger Rezsőné 2, Vozáry Béláné 1'20, Váry Jánosné 1, dr. Wallentinyi Dezső 1, dr. Zehery Istvánné 2, Zavadzky Edéné 1 koronát, összesen 495'40 koronát adományoztak. — Az elnökség midőn e helyen nyilvánosan nyugtázza a befolyt adományokat, egyidejűleg hálás köszönetét nyilvánítja a nemesszivű kegyes adakozóknak.

Rimaszombat és Vidéke jótékony Nőegyesületének karácsonyfájára

a következő szives adományokat vettük: Samarjay Jánosné ruhák, 120 drb. kalács, alma, dió, Molnár Józsefné 6, ruhák, Bornemisza László 4, Geduly Gézáne 2, Geduly Irén 2, Meskó Miklósné 2, Bernáth Gyuláné 2, dr. Baksay Dezsőné 2, Széplaky Lajosné 2, egy hosszú téli felöltő, egy téli kabát, dr. Löcherer Tamásné 2, Ethey Aranka 2, Kolbay Sándorné 2, Stech Kálmánné ruhanemű, dr. Krausz Gyuláné 2, Csider Antalné 2, dr. Marikovszky Istvánné 2, dr. Lichtschein Adolfné 4, Hámos Aladárné 5, özv. Kubinyi Aladárné 3, Névtelen 5, Kosiner Vilmosné 3, Abonyi-Farkas Matild 5, Csaszkoézy Károlyné (Meleghegy) 4, Bene Emma (Budapest) 4, Mispál Istvánné 3, ruhanemű, Beliczky Viktorné 1, ruhanemű, Tóth Mihályné 2, Dapsy Margit (Kaposvár) ruhanemű, Ilés Sándorné ruhanemű, Lengyel Pálné 4, dr. Kovács Lászlóné 2, Matolcsy Pálné 2, Madarász Pálné 2, Loysch Ödönné 2, id. Gyürky Pálné 2, Kerekes Dezsőné 2, dr. Zehery Istvánné 2, Boczkó Dánielné 3, Bánhidy Istvánné 6 k, dr. Ráróssy Gyuláné 2, Marikovszky Gézáne ruhanemű, Lengyel Ivánné 2 k, Lukács Gézáne 5, Szabó Elemérné 2, Eperjessy Józsefné 2, Dapsy Józsefné 2, Kálniczky Gézáne 2, Pogány Istvánné 2, Szakall Andorné 3, özv. Ragályi Gézáne 4, Szabó Károlyné 2, Tóth Béláné 2, Fülep Benjaminsné 1, ifj. Csapó Józsefné 1, dr. M. Csernyánszky Valus 2, Feketéne Otte Hedvig 2, dr. Gyürky Pálné 2, Gránát Dezsőné cukorka, Szabó Józsefné 1, özv. Szomolnok Antalné 1, Tóth Gusztáv 1, Imreh Sándor sütemény, Heksch Bertalanné gyertya, cukorka, ifj. dr. Institőrisz Endréné 2, Bródy Bertalanné sütemény, Széman Endre 3, Eszenyi Gyuláné 1, Letkovics Ferenczné 2, Holländer Lajosné 1, Weisz Dávidné 1, Soós Gyula 2, Kohn Adolfné jánoskenyér, cukorka, Szoyka Pálné 1, Braun Zsigmondné 2, Blau Vilmosné 1, Krausz Dezsőné 1, özv. Engel Adolfné 1, Weisz Manó 1, Róth Gézáne 1 korona, Altman Sámuel 40 fill. Tomay Alajos 1, Miskolczy Lajosné cukorka, Haas Salamon 1, Friedmann Zsigmond játék, Lang Vilmosné 1, Rodosi Ignáczné 2, Benyo Béláné 2, Híznyan Béláné 1, Gróssinger Miksáné 2, Józsa Áron 1, Neumann Arminné cukorka és jánoskenyér, ifj.

Rábely Miklósné 1, Deutsch Samu 1, Fischer Bertalan 1, Reisz M. 1 korona, Derekas 60 fill. Müller Vilmosné 2, Szabó István 2 korona, Hoselitz Salamon jánoskenyér, mogyoró, Lefkovics 1. 40 fill. Baksay József 2, Farkas Lajosné 1, Enyediné 1, Kontratovics Elekne 2, Deutsch gyógyszerár 1, Ujházy Tivadarné 5, Lusztig Menyhértne 1, Dickmann L. 2, Dickmann Jenőné 2, Gaálné 2 korona, N. N. 40 fill. Sichert Károlyné 2, Csintalan Jánosné 1, Jellinek Jakabné 1, Soós Irén 1 korona, Jurecska Jánosné 60 fill. Terray Istvánné 2, Badányi Gyuláné 1, Ferrichné 1, Halász Józsefné 1, Baráth Károlyné 2, Barányi Györgyné 1, Vozáry Béláné 1, Schweizerné 1, dr. Czinerné 2, dr. Bleyerné 2 korona, olvashatatlan 30 fill. dr. Kármán Aladárné 2, Szécsiné-Soós Margit 1, Rakottay Danó sütemény, Kollányi Lászlóné 2 korona, Vietorisz Gyuláné ruhanemű, Márkus Salamon 30 fill., Jaczko Pálné 2 korona, N. N. 40 fill. Lokcsánszky Endréné 1, dr. Weinberger Rezsőné 2, Kern Adolfné 1, Tigerman Adolfné 2, Steiner Károlyné 1, Lévai Izsóné 1, Stritzky Árpádné 2, Törköly Józsefné 1, Hámos Zoltáné 4, Molnár Lajosné 1, ruhanemű, Smál Gyuláné 1, Hermann Béláné 1, Róth Lajosné 2, Dorgó Gáborné 2, dr. Wallentinyi Dezsőné 2, Kalla Mihályné 1, özv. Mészáros Kálmánné 2, özv. Szabó Györgyné 1, özv. Maléter Albertné 1, özv. Tóth Józsefné 1, Bihary Istvánné 1, Komáromy Gézáne 2, özv. dr. Szabó Samuné 2, özv. Adorján Lőrinczné 2, Szöllösy Julia 1, ruhanemű, Sipos Béláné 2 korona, Biszterszky Lajosné 30 fill. özv. Krcs Józsefné 1, Dalmainé 1, Liskay Jánosné 1, báró Fischer Arnoldné 3, Marton Istvánné 2, Ragályi Gyuláné 5, Török Bálintné 4, Sz. Kemény Erzsébet 1, Ponghó Mihályné 1, Kulcsár Jánosné ruhanemű, Stolec Zsigáné 1, Szabó Józsefné 1, Nagy Józsefné 2, özv. Szabó Lajosné 1, Kubinyi Bertáné 2, dió, Szombath Györgyné 2 korona, Braun Jenő 40 fill. dr. Musotter Miklósné 2, Kun Aladárné 1, Bodor Lászlóné 1, Koreny Pálné 1 korona, N. N. 20 fill. özv. Báthory Istvánné 50 f. Jellinek Bertalanné 2, Czinke Istvánné 2 korona, Krausz B. 20 fill., Kubinyi Andorné 2, Szakall Barnáné 1, özv. Bérczy Elekne 1, Braun Sándorné 1, Máthé Jenőné 4 korona, Bokor Simon 50 fill. Csomós Tamásné 2, Horváth Zoltáné 1, özv. Lenkey Istvánné 2, Jakovetz Alajosné 1, Lovass Árpádné 2, özv. Lovass Ábrahámné 2, György Lajosné 1, Zsuffa Kálmánné 1, dr. Vitt Sándorné 1, Gede Istvánné 4 és 20 drb. kalács, Flentisz Andorné 1 korona, Ráduly Józsefné 25 fill., Cseh Istvánné 2, Dickmann Lászlóné 1 korona, Wankovits 40 fill., Braun Gyuláné 1, Istók Józsefné 1, Máriaassy Lászlóné 2, Kallivoda Jánosné 1, Edvy Sándorné 1, Soldos Béláné 2, Ragályi Istvánné 2, özv. Kovács Józsefné 1 korona N. N. 50 fill. dr. Sigmundné 2, olvashatatlan 1, Varga Lajosné 2, Pékh József 2, P. Józsefné 1 korona, Székelyné 50 fill., Juraskóné 1, Lenner Gyuláné 2, dr. Törköly Józsefné 5, id. Institőriszné 2, dr. Haas Andorné 1 korona, N. N. 40 fill., Sz. V. 1, Abonyi Amália 2, Pongrácz Pálné 1 korona, N. N. 50 fill. B. 1, dr. Deutsch Miksáné 1, özv. Gasko Józsefné 1, Vályi Ferenczné 1, Szelezky Árpádné 1 korona N. N. 60 fill. Benyo Lászlóné 1, Kubinyi Ferenczné 2, dr. Csernay Dánielné 2, özv. Hlozek Jánosné 1 korona, N. N. 40 fill., Ragályi Gyula 60 fill., özv. Stelkovich Istvánné 1 korona, N. N. 40 fill., özv. Grünwald Edéné 2, Süteő István 2, Adám Laczika III. el. oszt. tanuló egy szegény kis fiúnak 1 pár csizma, ruha, sapka, harisnya, narancs, füge. Hálás köszönettel nyugtázza — Rimaszombat, 1911. december 21,

az elnökség.

CSARNOK.

Felolvasás a nyelvtisztításról.

Ezzel a címmel olvastam egy kis újsághirt a „Pesti Hírlap” december 6-iki számában. A híreke elmondja, hogy: Az Országos Ismeret-terjesztő Társulat december 3-án, vasárnap d. e. felolvasó ülést tartott az Urániában. A felolvasó Berczik Árpád, a felolvasás tárgya a magyar nyelvben szereplő idegen szólások és szavak voltak. Itt álljunk meg és elmélkedjünk egy keveset. Mert nem kis dolog, ha egy

nemzet nyelvében kell nagytakarítást végezni! S ha valamely népnél szüksége van rá, hogy időnkint megtisztogassa nyelvét a fattyú kinövésektől: nekünk kétszeresen szükségünk nyelvünk szeretete és ápolása. Először, mert vannak olyan jóakaróink is, akik szándékosan nyomorítják nyelvünket úgy szavakban, mint szólás-módokban; másodsor mert földrajzi fekvésünk is olyan, hogy a közénk szórt népektől néptünk akaratlanul is felszívja az idegen nyelv sajátosságait s ha semmit se teszünk az erőszakos vagy a látszólag természetes megnyomorítások ellen, fura állapotokra ébrednek fel a jövő tollmesterei.

Jónevű írónál látom a Pestvidéken, olyan nagyon divatos, korecs kifejezést, hogy a tagadó kérdésnél a kérdő e szócskát nem az ígéhez csatolják, hanem a tagadó szócskához. Pl.: *nem-e látta...?* stb. Milyen más a rendes: *nem látta-e?* kifejezés. A népnél beszéd közben ezt megbo-csájtom, de írónál hiba, még pedig nagy hiba. Ugyancsak jobb írónál tapasztaltam, hogy nem tudják megérteni vagy nem akarják megérteni, hogy amely helynév hova kérdésre ba, be ragot kap, annak hol kérdésre ban, ben ragot kell kapnia, nem pedig n ragot, mint azt sokszor Rimaszombatra is alkalmazzák. Már helyi lapban láttam Rimaszombatban helyett Rimaszombaton-t. — Egy vidéki napilap hasábjain megállandó cc-vel írják az utca szót. Nem tudom, mit szólna ez a lap, ha egy kéziratban egyszer így írnam egyik utnak a nevet: „Vörösvári-uc.” Ha az ucca szó helyes, szerintem ez is jó. Igaz, az akadémiai nyelv a szó ezen alakjának is helyet adott a szótárban, de ha egy kicsit következetesekek leszünk s nem fogunk az írásnál feltűnési viselkedésben szenvedni, be fogjuk látni, hogy ennek a szónak sem tetszetős, sem törvényes alakja nincsen. Ha csak az nem előnye, hogy talán lágyabb, mint az eredeti alak.

Am ezek csak az apróbb vadruigyek nyelvünkön; azok a szabadon modern észjárás és képzelő tehetségek által szült szerelemgyermek, azok valóságos utonállói nyelvünknek, mik állandóan fosztogatni akarják ősrégi szépségeit. Egy-egy zagyva kifejezéssel, vagy érthetetlen nagyhangú szóval akarja magát a tisztán gördülő és csengő szó fölé emelni. S a dicső vásári lármával közönséget is tudnak szerezni ennek az üdvös ujitásnak!

Uttörőnek lenni valóban szép hivatás. Avagy mondja: „Uttörőnek bukni is érdem...” De

az nem uttörő munka, ha a nyelvnek a nyakát törjük. S a ki azt írja üzleti leveleire, hogy *Rimavszka-Szobota*, nem sokkal nagyobb ellensége a magyar nyelvnek, mint aki magába a nyelvbe erőszakol bele romlott anyagot, a mi lassan az egész megmetyelzésére vezetne. S az ilyen uttörőről igazán nem sajnálnám azt a fényes ki-tüntetést, hogy érdeme szerint elbukják uttörő eszméivel együtt.

Ne feledjük azonban, hogy van az ujitók, vagyis modernnek között olyan is, a ki a régi alapra építi a jövő nagy terveit s ezek nem is erőszakoskodnak sehoh.

Az új óriások kicsapongó képzetének egy pár nagyreményű fattyát, nem tudom melyik helybeli lapban is láttam a hírek között. Persze megérdemelt utraivalóval ellátva. Egyik így kezdődik:

Fekete erdőben, fekete ácsok
Fekete fából fekete rácsot
Faragnak.

Most tessék elképzelni, milyen sötétség lehet ott, ahol minden ilyen fekete köntösben születik.

De utána írhatnánk ezt a modern lírát, mit én egy hölgytársaság szórakozására hevenyésztem a feketeségek elolvasása után:

Zöld tóban zöld békák
Zöld nótát vartyognak,
Zöld réten zöld szöcskék
Zöld álmot hortyognak
Zöld csillag, zöld este,
Zöld költő ellette,
Zöld fényel, zöld ősszel
Százféle zöltséggel,
Zöld versbe nyögölte.

Nemde ez is vers? Igaz, hogy én ezt egy kicsit bezöldítettem, de azon az erőszakos hatásvadászaton, ami a színek ily beteges összerakásában van, másként nem tudtam végigütni kedvemre.

Pedig néha szeretnék odacsöndíteni amugy Isten igazában, de hát az ilyen apró firkászoknak nagy szerencsétlenségük, hogy nem hallják ha kiabál is, legteljebb maga döbben meg a saját hangjától, ha úgy szabadabb utat engedett neki. Azért most is csak óhajtásképen jegyzem meg, hogy azokon a néha előforduló téli felolvasásokon egyszer nálunk is szóvá lehetne tenni nyelvünknek ezt az ügyét. S azt hiszem, közönsége is akadna egy olyan felolvasásnak, csak az előadás lendületességére kellene súlyt helyezni a felolvasónak, hogy míg tanit, szórakoztasson is. *Tas.*

Szerkesztői üzenetek.

Cz. A. Miskolcz. Szíves megemlékezését köszönjük és a küldöttéket közölni fogjuk, mihelyt sorát ejthetjük. Bizunk a jövőre vonatkozó szíves ígéréteiben is, hogy be fogja váltani.

Nyilt-tér.

17—20

E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

GRÜN ADOLF

rimaszombati szállítóval szembeni 210 kor. köve-telésemet eladom. — **Czim:** a kiadóban.

Králik József

szijgyártó-mester

Rimaszombat Deák Ferencz-u. 16 sz.

Ajánlja a lótarató uri- és gazdaközönség-nek a 26 év óta fennálló és jó hírnév-nek örvendő

SZIJGYÁRTÓ ÜZLETÉT,

hol nagy raktárt tart mindenféle kész szijgyártó-cikkeken, valamint: futó-, igás- és nyereg felszerelésekben: készletben van: mindentéle hám, istráng, ostor, szij stb. stb. Megrendelések pontosan és gyorsan ké-1—3 szittetnek.

Javítások jutányosan eszközöltetnek!

Pontos kiszolgalat! - Jutányos árak!

ELADÓ HÁZ.

Rimaszombat Thököly-utca 28. sz. lakóház, egyik részében italmérés van, szabad kézből eladó. — Bővebb tájékozást lehet nyerni: **Kispást-tér 8-ik szám alatt.** 1—3

RÁBELY MIKLÓS és FIA

:: könyvnyomdája és könyvkötészete ::

Telefon-szám 52.

RIMASZOMBAT,

Erzsébet-tér 9.

Iskoláknak: oklevelek, értesítők, bizonyítványok, kimutatások stb., stb.

Ügyvédeknek: intő-levelek, kérvények és keresetek, meghatalmazások, díjjegyzékek, kötvények, szerződések, óvások, levélpapírok, levélborítékok.

Pénzügyintézeteknek: alapszabályok, értékpapírok, részvények és szelvény-ivek, betéti könyvecskék, üzleti könyvek, mérlegszámlák stb., stb.

Kereskedőknek és iparvállalatoknak: körlevelek, árjegyzékek, számlák, üzleti könyvek, czimkék és rágcedulák, intőlevelek, levélpapírok és borítékok czégnomással, czimkártyák, üzleti jelentések, levelezőlapok stb.

Falragaszok, hirdetésmények, műsorok, étlapok, eljegyzési és esketési értesítők, meghívók, tánczrendek, gyászjelentések, névjegyek stb., stb.

Könyvkötészetünk: — a legújabb gépekkel és segédeszközökkel felszerelve — mindenféle könyvkötői és diszmunkák kifogástalan elkészítését gyorsan és méltányos árak mellett felvállal.

**Ajánlják a leg-
újabb rendszerű
gépekkel felsze-
relt, modern be-
:: rendezésü ::
könyvnyomdájukat,
könyvkötészetüket,
minden e szakba
vágó munkák
pontos, gyors és
izlésteljes kivite-
lére a legjutányo-
sabb árak mellett**

PÁDÁR ANTAL

angol női-szabó divatterme
Rimaszombat Rózsa-utca 20.

Nagyságos asszonyom!

Ha sikkes **kosztümre**, **alja**
vagy **felöltőre** van szüksége
:: forduljon bizalommal ::

5-5 **PÁDÁR ANTAL**
angol női-szabóhoz
Rimaszombat Rózsa-utca 20.

Vidéki megrendelőknek, próba 3-4 óra.
Több hölgy kívánságára gazdag minta-
gyűjteménnyel és párisi divatlapjaimmal
:: személyesen bárhova leutazok. ::

LADÓ HENTESÜZLETI FELSZERELÉS

Osgyánban, 1912. január 3-ikán
délután 2 órakor a körjegyzői hiva-
talanban — árvaszéki megbízás folytán —
azonnali fizetés mellett: 4 (négy) drb
különböző **husvágógép**, **mérlegek**, **bár-
dok** és **zsír-bödönök** nyilvános árverésen
el fognak adatni. — Venni szándékozók ezen-
nel meghivatnak.

Eladók.

Egy jó karban lévő ebédlő **divány**, egy
Schunda féle **pedálos czimbalom**, egy
salon garnitúra, **petróleum-
villany-lámpák**, egy tehér **gyermek-
ágy** s egyéb **apróságok** eladók.
2-2 **Czim: a kiadóhivatalban.**

Eladó uri ház és földbirtok.

Rimaszombatban egy 650 □-öl kiterjedésű
telken épült kényelmes uri ház, beültetett
gyönyörű gyümölcsös és díszkerttel, szabad
kézből eladó.

Gömörmegyében, a vasuti állomáshoz egy
óra járásnyira egy 200 magyar holdas bir-
tok, melynek fele szántó és kaszáló, másik
fele pedig egy részében vágható, más részé-
ben pedig cseresznye erdő, ugyanezen tulaj-
donosnál eladó. 8-*

Czim: megtudható a kiadóhivatalban.

Hoffmann Miksa

kereskedésében **Jolsván**

Egy tanoncz

azonnal felvétetik.

4-6

Eladó ház.

Koháry-utca 30. sz. alatti ház, mely
4 szoba, nagy előszoba, konyha, kamara, s
hozzátartozó mindentéle mellékhelyiségek,
igen szép nagy kert gyümölcsfákkal, sza-
bad kézből eladó. — Értekezni lehet özv.
Kalocsay Gyuláné tulajdonossal. 1-4

„66“

(Rimaszombat Andrásy-u. 1.) **varrógépek**
varrásra, himzésre és tömésre a legjobbak.

A leghasznosabb karácsonyi ajándék
minden ház részére.

Singer Co. varrógép R.-Társaság.

Egy a **fehérműtöméshez** való utasítást tartal-
mazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik 16-26

HIRDETÉSEKET

mérsékelt áron
e lap részére

:: elfogad ::

a kiadóhivatal

Tompa-u. 10. és

lfj. **Rábely Miklós**

könyv- és papír-

:: kereskedő. ::

Deák Ferencz-u. 20. sz.

6000 ajándék óra.

Reklám czéljából fentjel-
zett mennyiségű órát
ajándékozunk e lap olva-
sóiinak. Csakis a legele-
gánsabb, — kívánat sze-
szerint — uri- vagy női
alakú „Noblesse” precí-
ziós órák kerülnek szét-
küldésre. Irjon **azonnal**,
amíg a készlet tart:
Hans Schmitz, arany-
és ékszerárúháznak,
Wien, VI., Linien-
gasse 60. 5-5

Versenyárgyalási hirdetmény.

A **Putnoki hitelbank r.-t.** put-
noki czég az 1912. év tavaszán kezdő-
dően, Putnokon saját telkén **emeletes
bérházat épít.** — A tervek megtekint-
hetők, esetleg lemásolhatók minden hét-
köznapi délelőtt az intézet irodájában.

Az írásbeli zárt ajánlatok az intézet
által adandó előirányzat alapján beadan-
dók részletes költségvetés kapcsán és a
vállalati összeg 5 százalékának, mint kau-
ciónak egyidejűleg és letételével **1912.
évi január hó 20-ikáig.**

Kauczióul szolgálhat készpénz, vagy
az igazgatóság által elfogadott értékpapír.
A kauczió a szerződés aláírásakor 10
százalékra egészítendő ki.

Az ajánlatok közül az igazgatóság
1912. február hó 10-ig szabadon választ,
vagy nem választ, s az el nem fogadott
ajánlatok a kauczióval együtt nyomban
visszaadnak.

Az intézet által adott előirányzattól
bár csak formailag is eltérő ajánlatok
figyelembe nem vétetnek. 1-2

Putnok, 1911. december 28.

A Putnoki Hitelbank R.-T. Igazgatósága.

ELADÓ EMELETES HÁZ.

Rimaszombatban **Kossuth-u. 24. sz.**
ház, melynek földszántján **két bolthe-
lyiség** és egy lakás, az emeleten pedig
egy 4 szobás lakás van, a hozzátartozó min-
dentéle mellékhelyiségekkel szabad kézből
eladó. — A vételár- és feltételek felől
értekezni lehet ugyanott **Gondkievits
Ferenczné** tulajdonossal. 20-*

Könyv bekötéseket

a legrövidebb idő alatt
izlésesen, jutányos áron
:: eszközöl ::

Rábely Miklós és Fia

:: könyvkötészete ::

RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér 9.

:: (Kaszinó-épület.) ::

Hirdetmény.

Kövi községben 26527 kor. 69 fillér
költséggel **épitendő község ház** épi-
tésének biztosítása tárgyában 1912. évi
január hó 25-én délelőtt 10 órakor zárt
ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak mindazon magyar honos
s szabályszerű építési jogosítvánnyal
bíró építési vállalkozók, kik ezen mun-
kát teljesítésére megbízást nyerni óhaj-
tanak, hogy az építési és árlejtési felté-
teleknek megfelelően kiállított s egy ko-
ronás bélyeggel ellátott ajánlataikat a
bánapénz lefizetéséről szóló nyugta be-
csatolása mellett Kövi község előjáró-
ságához **1912. január 25 ikének d.
e. 10 órájáig** annyival is inkább ad-
ják be, mert a később beérkező ajánlatok
figyelembe vétetni nem fognak.

A terv és költségvetés, valamint az
árlejtési feltételek a község házában a hivata-
los órák alatt bárki által megtekinthetők.

Kövi, 1911. évi december 20.

2-2

Valkay György, jegyző.

Értesítés.

Tisztelettel hozom tudomására Rimaszombat
város és a vidék n. é. közönségének, hogy **45 év
óta fennállott**

HOLLÓSY-féle temetkező-vállalatot

átvettem, azt ezentúl a régi név igénybe-
vételével, **Deák Ferencz-utca 24. sz.** alatt
Zsuffa Kálmán-féle újonnan épült házban a
saját nevem alatt fogom tovább vezetni. — Ké-
rem emélfogva mindazokat, kiknek kedves halottaik
eltemetése osztályrésztül jut, ezen szomorú köteles-
ség teljesítésével engem megbízni. Elvállalok min-
denféle temetkezést és az ezzel járó összes teendőket.

Tartok raktáron mindenféle nagyságban és ki-
vételben **érez- és fakoporsót, szemfedőt, sir-
koszorút, koszorusalagot, készítették gyász-
jelentéseket, ravatalozást** stb. mérsékelt áron
a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig.

A helybeli és vidéki n. é. közönség jóakaratu
pártfogását tisztelettel kéri 27-*

ZAWADZKY EDE

Rimaszombat, (Deák Ferencz-u. 24.)